

Valvontatoimen tehtävien uudelleen järjestäminen / täyttölupa ympäristötarkastajan virkaan

Elvoi 24.08.2023 § 99
1692/01.00.02/2023

Valmistelija: elinvoimajohtaja Anna-Liisa Juurinen, puh 040 747 7736

Jämsän kaupungin valvontatoimesta hoidetaan rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun tehtäviä. Tehtävät ovat kaikilta osin lakiin perustuvia ja kuntia velvoittavia. Valvontatoimen vakinaiseen henkilöstöön kuuluu neljä henkilöä, joista kolme on työskennellyt rakennusvalvonnan tehtävissä ja yksi ympäristönsuojelussa. Ympäristönsuojelun resurssit ovat vakinaisessa tilanteessa olleet riittämättömät, kun pätevää sijaista ei ole ollut osoittaa ja tilanteeseen on sisältynyt kohonnut henkilöstöriski.

Johtava rakennustarkastaja on virkavapaalla 1.9.2022 – 31.8.2023 ja irtisanoutunut 1.9.2023 alkaen siirtyessään toisen työnantajan palvelukseen. Johtavan rakennustarkastajan viransijaisuuden aikana valvontatoimen tehtäviä on hoidettu määräaikaisin virkajärjestelyin. Virkavapaan ajaksi valvontatoimen tulosalueen esimiehen tehtävät on siirretty ympäristöpäällikölle ja rakennustarkastaja on toiminut vs. johtavana rakennustarkastajana. Virkavapaan ajaksi on palkattu määräaikainen ympäristösuunnittelija. Ratkaisu on ollut toimiva ja henkilöstömitoitus on ollut oikeasuhtainen ympäristöpäällikön toimiessa tulosalue-esimiehenä sekä resurssien jakautuessa tasaisemmin rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun kesken.

Johtavan rakennustarkastajan irtisanouduttua valvontatoimen tehtävien hoitaminen on perusteltua organisoida uudelleen ottaen huomioon valvontatoimen alaan liittyvät lakimuutokset sekä ympäristönsuojelun henkilöstöriski.

Lakimuutokset

Ilmastolaki (423/2022) tuli voimaan 1.3.2023 ja sen myötä lakiin sisällytettiin kunnille velvoite laatia ilmastosuunnitelmat. Ilmastolain lisäksi kuntien rooli ympäristönsuojelussa on väistämättä laajenemassa. EU on sitoutunut vähentämään kasvihuonekaasupäästöjään vähintään 55 % vuoteen 2030 mennessä ja ilmastomuutoksen torjuntaa koskevaan Fit for 55 valmiuspakettiin ([55-valmiuspaketti – EU:n vihreän siirtymän suunnitelma - Consilium \(europa.eu\)](#)) liittyviä direktiivejä tuodaan hyväksymiskäsittelyyn vaiheittain. Lisääntynyt tieto ilmastomuutoksen vaikutuksista ympäristöön ja ihmisen toiminnan yhteydestä ympäristön tilaan on vaikuttanut siihen, että Euroopan Unionin ilmasto- ja ympäristöpolitiikkaa ollaan uudistamassa poikkeuksellisen nopeasti ja voimakkaasti. Sama ilmiö on nähtävissä myös kansallisessa lainsäädäntökehityksessä.

Eduskunta hyväksyi rakentamislain 1.3.2023 ja sekä rakennetun ympäristön tietojärjestelmää (RYTJ) koskevan lain 24.2.2023. Kummankin lain käsittelyn yhteydessä hyväksyttiin myös maankäyttö- ja rakennuslakia

koskevia muutoksia. Maankäyttö- ja rakennuslain nimi muuttuu alueidenkäyttölaiksi 1.1.2025, kun rakentamislaki astuu voimaan.

Rakennusvalvontaviranomaisen rooliin ja tehtäviin ja niiden välisiin painotuksiin lakimuutokset vaikuttavat mm. siten, että valvonnan painopiste siirtyy ennakoivalvonnasta jatkuvaan valvontaan. Rakentamiseen liittyvien lupien määrä tulee lakimuutoksen myötä putoamaan ja valvonta tulee painottumaan jälkivalvontaan sekä sattumanvaraisiin tarkastusmenettelyihin.

Ympäristönsuojelun resurssit

Jämsän kaupungilla on käytettävissä Arktisen Lapin ympäristönsuojelun keräämä aineisto Suomen kuntien ympäristönsuojelun resursseista. Aineiston perusteella vertailtiin 19 kuntaa tai kuntaryhmää, joiden väkiluku vaihteli 16 000 ja 25 000 asukkaan välillä. Kuntien maapinta- alassa oli merkittävää vaihtelua Raision 50 km² ja Kuusamo, Posio, Taivalkoski alueen 12 000 km² välillä keskiarvon ollessa 2 085 km². Jämsän maapinta-ala on 1824 km². Vertailukuntien ympäristönsuojeluresurssit vaihtelivat Kemin yhdestä Oulunkaaren 5,35 henkilötyövuoteen keskiarvon ollessa 2,7 htv. Määräaikaisia resursseja ei huomioitu vertailussa. Lähinnä Jämsää väkiluvun perusteella vastaavia kuntia aineistossa ovat Kemi, Kurikka, Naantali sekä Äänekoski.

	väkiluku	maapinta-ala (km ²)	ympäristönsuojelun vakainainen henkilöstö (htv)
Kemi	19 500	747,3	1
Kurikka	19 943	1 744	3
Naantali	19 600	688	2
Äänekoski	19 000	1 138	3
Jämsä	19 285 (31.3.-23)	1 824	1

Valvontatoimen tehtävien uudelleen järjestäminen

Edellä esitetyn perusteella valvontatoimen tehtäviä on tarkoituksenmukaista järjestellä uudelleen seuraavasti:

- Ympäristöpäällikkö Piia Kosken tehtävään sisällytetään pysyvästi valvontatoimen tulosalue-esimiehen tehtävät. Hallintosäännön 48 § perusteella toimivalta tulosalue-esimiehen valinnasta on elinvoimalautakunnalla. Koski on antanut suostumuksensa tehtäväjärjestelyyn. Elinvoimalautakunnan päätös on muutoksenhakukelpoinen virantoimitusvelvollisuuden muuttamisen osalta kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain (304/2003, KvHL) 23 §:n nojalla.
- Rakennustarkastaja Matti Lampinen siirretään viranhaltijalain 24 § nojalla johtavan rakennustarkastajan virkaan. Toimivalta asiassa on ympäristöpäälliköllä hallintosäännön 59§ nojalla, mikäli elinvoimalautakunta päättää sisällyttää tulosalue-esimiehen tehtävän Kosken virkavelvollisuuksiin. Lampinen on antanut suostumuksensa tehtäväjärjestelyyn. KvHL 24 § 1. mom nojalla viranhaltija voidaan siirtää toiseen virkasuhteeseen, jonka kelpoisuusvaatimukset hän täyttää ja jota voidaan pitää hänelle sopivana, jos hänen asemansa toistaiseksi otettuna tai

määräaikaisena viranhaltijana ei muutu ja perusteena on toiminnan tai tehtävien uudelleenjärjestelyyn liittyvä perusteltu syy ja hänen varsinainen palkkansa ei alene tai hän on antanut siirtoon suostumuksensa taikka siirtoon on muu hyväksyttävä syy ja viranhaltija on antanut siirtoon suostumuksensa.

- Kaupunginhallituksen henkilöstöjaostolle esitetään hallintosäännön 44 § mukaisesti Lampisen hoitaman rakennustarkastajan viran lakkauttamista ja ympäristötarkastajan viran perustaamista valvontatoimeen. Asiat ovat henkilöstöjaoston käsittelyssä 24.8.2023.
- Kaupunginhallitukselta haetaan hallintosäännön 43 § nojalla vakinaista täyttölupaa ympäristötarkastajan viran täyttämiseen.

Mikäli tehtävien uudelleenjärjestely toteutuu suunnitellusti, ympäristönsuojelun tehtäviä Jämsän kaupungilla hoitaa jatkossa kaksi viranhaltijaa, mikä mahdollistaa mm sijaisjärjestelyt ympäristönsuojelussa. Ympäristöpäällikkö toimii jatkossa valvontatoimen tulosaluejohtajana ja vastaa viranhaltijana hallintosäännön mukaisen sekä valvontajaoston hänelle delegeoiman (ks. Valja 9.9.2021 § 4: <https://jamsa10.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=202135-4>) toimivallan käyttämisestä. Ympäristötarkastajalle delegoidaan osa ympäristöpäällikölle tällä hetkellä kuuluvasta ratkaisuvallasta ja valmisteluvastuusta. Valvontajaostossa esittelijöinä toimivat jatkossakin ympäristöpäällikkö ja johtava rakennustarkastaja. Uudelleenjärjestelyn yhteydessä johtavan rakennustarkastajan, ympäristöpäällikön ja ympäristötarkastajan tehtävänkuvat päivitetään vastaamaan uutta tilannetta ja kaupungin tarpeita.

Uudelleenjärjestely ei lisää valvontatoimen käyttötalouskustannuksia.

Toimivalta, johon päätös perustuu: Hallintosääntö 26 §, 48 § ja 43 §.

Ehdotus

Elinvoimajohtaja Anna-Liisa Juurinen

Elinvoimalautakunta päättää

- 1) Muuttaa ympäristöpäällikkö Piia Kosken virantoimitusvelvollisuutta siten, että siihen kuuluu valvontatoimen tulosalue-esimiehen tehtävät
- 2) Esittää kaupunginhallitukselle, että se myöntää ympäristötarkastajan viralle vakinaisen täyttöluvan
- 3) Merkitsee tiedoksi valvontatoimen tehtävien uudelleen järjestelyyn.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.